

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen Bajcsy-Zs. utca 1. sz. (Kisgazdapárt helyiségénél) félem. Tel.: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4 11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1. (Független Kisgazdapárt helyiségénél) félemelet. Telefon: 41-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

Kapunyitás a Csokonai Színházban A népi hadsereg áttörte az amerikai védelmi vonalat és tovább nyomul előre

Magyarország felszabadulása után ötödik évfordulóján, április 4-én szovjet küldöttség járt nálunk, köztük Nikolaj Tyihonov. A szovjet költő írta a következőket: „Mindenütt valami új tekint az ember felé. A színházban a nézők szomjas szemmel nézik Szabó Pál darabját, a „Nyári zápor”-t. Ez az első színdarab, amely az új faluról szól. Ilyen előadást még nem látott soha azelőtt a magyar színpad. A színen az osztályharc lelkesítő és látványos jelenetei perognak. A nép ellenségei összeesküsznek az éharcos parasztok ellen és amikor zöngése viharos tapsban tör li. Most játszik az első ipari témáról szóló színdarabot is. Mándi Éva ifjú színműve műve, „Hét-köznapiak hősei” címen. Csepel munkásairól szól. A magyar irodalom ugyan nem dicsekedhetik azzal, hogy egy sorban halad az ország termelői sikereivel, de ez a két színdarab már valóban első fejszéje a magyar tavasznak.”

Igy írt Tyihonov, aki mélyrehatóan foglalkozott a magyar kultúrforradalommal, melynek minden magyar színház, köztük a debreceni Állami Csokonai Színház is részese. Eppen ezért idéztük Tyihonov szavait, mert az útmutató, bátorítás lett a számunkra. Tyihonov írása, illetve látogatása óta eltelt időben már újabb és újabb magyar darabokat hoztak színpadra színházaink, felújítva a régi magyar színműirodalom haladó hagyományait is.

A Csokonai Színház műsorteremén is már ezek a darabok szerepelnek. Nyoma sincs a múlt rendszer burzsoáz társadalmát szolgáló fércműveknek, érzélgő bécsi romantikáknak, importáló operetteknek az idej műsorteremében. És ha tavaly történtek megalkuvások és nem volt töretlen a színház felé felé iverő műsorpoltikája, most bizalommal nézhetünk az új társulat működésére.

A társulat jó kollektív szellemé, a Magyar Dolgozók Pártja vezetőszerepének tudata és a helyi pártszervezet támogatása, a színházi DISZ szervezet megalakulása mind, mind olyan jelentős tényezők az új színévnadnak, melyet nyereséggé kellé válhatniuk el.

Magát a társulatot, művészi munkájukat, a színészek képességeit (vonatkozik ez az újonnan szerződött tagokra), nem állt módunkban még megismerni. De meggyőződhetünk máris, hogy ez a társulat magáéj tette Lenin tanítását, aki kijelentette:

„A művészet a népé, a győkeireit a széles dolgozó tömegek sűrűjébe kell lohasztani. Ezek előtt a tömegek előtt kell érthetőnek és kedvesnek lennie. Ezeknek a tömegeknek az érzéseit, gondolkozásait és akaratait kell

összefognia, őket kell felemelnie. Bennük kell a művészt felébresztenie és kifejlesztenie.”

A színészek lelkiismeretesen láttak ennek a feladatnak a megoldásához. Bizonyosság erre a próbák ideje alatt állandóan működő tájszínház, az üzemi látogatások, melyek a DISZ révén a szezon folyamán a jelek szerinti még szaporodni fognak és megteremtik a szovjet példa alapján a színházi fiatalság és az üzemi fiatalok jó kapcsolatát. Eppen úgy, mint a Szovjetunióban, ahol a színészfutatók tanítják, nevelik az üzemi ifjúságot, segítik és patronálják színjátszó, valamint kultur. és tánc-csoportjukat, felébresztik bennük a jobb és tökéletesebb kultúr-munka iránti ambíciókat.

A múlt esztendő sok tapasztalatot adott az idej munka megjelvitására. Ma már büszkén jelenthetjük, az államosítás egy-éves évfordulóján, hogy a Csokonai Színházban is megjött az új tisztító szél. A „Szabad Szél” szovjet nagyoperett mintegy szimbóluma annak az új áramlatnak, mely elfújta a múlt ködét és nyomában a szocialista realizmus ragyogó napvilága árasztja el a színpadot.

A Magyar Dolgozók Pártjának köszönhetjük ezt, és nagy vezetőjének, Rákosi Mátyásnak, aki idejében adta a figyelemztetést, hogy a kultúrfronton nagy részek tántogának, melyeken a reakció kényelmesen ervényesítheti a befolyását. Nos, a színházak vonalán ezt a rést betömöttük és ebben része van és része lesz ebben az esztendőben a Csokonai Színházak.

Es ahogy a darabok vonalán elvégeztük ezt a réstömést úgy a nézőtérén is hasonló a helyzet. Nem ritka vendégek többé a munkások és dolgozó parasztok a színházban. És örömmel jelenthetjük az idej berletkezés sikerét, mely néhány berlet alkalomával egész estére munkásokkal, dolgozókkal tölti meg a Csokonai Színház nézőterét.

Ha ehhez még hozzávesszük, hogy a magyar népi demokrácia színészgenerációja ma már csak rémregényként hallhat arról az erkölcsi és anyagi zűllésről, amely régi pályatársainak jóformán kikerülhetetlen sorsává vált, akkor még jobban aláhúztuk eddigi igen jó válaszukat. Szabadok lettek a színészek is.

Az 1905-ös októberi forradalom után állapította meg Lenin, hogy „a polgári író, művész, színész szabadsága, csak leplezett, vagy képmutatón alcazott függés a pénzeszaktól, a megvásárlástól, attól, hogy valaki kitarítja őket.” Ma a színeszek megélhetését és anyagi gondoktól mentes független életét az Alkotmány biztosítja és művészi munkájuk elismerésébe magas jutalomban részesülnek. A debreceni színészek is részesültek ebben a jutalomban. Ők is közvetlenül megismerhetők Alkotmányunk gondoskodását.

Érdemes színészek lenni, ér-

Föngjang: A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság népi hadseregének főparancsnoksága, szeptember 4-én közölte:

A népi hadsereg egységei áttörve a makkacs elocállást tanúsító amerikai és Li Szio-Man csapatok védelmi vonalát, valamennyi arcvonalon folytatták a támadó csatát.

A déli fronton folyó csatákban a népi hadsereg egységei több mint 500 ellenséges katonát és tiszteit semmisítettek vagy sebesítettek meg. A népi hadsereg egységei sok foglyot ejtettek. Ezenkívül hat harcokos gépjárműt, 11 átványos géppuskát és egyéb hadianyagot zsákmányoltak.

A néphadseregnek a déli partvidéken támadó csapatjait felszabadították Námhe szigetét, az ellenség fontos támaszpontját.

A népi hadseregnek a Nakjong (Rajuko-Po) folyó keleti partján támadó egységei megörve az ellenség makkacs elocállását foly-

tarják előnyomulásukat. Ezekben a csatákban a népi hadsereg egységei 60 amerikai katonát és tisz-

Tokió: Az észak-koreai csapatok hétfőn hajnalban megújították offenzívájukat, az amerikai „védelmi négyeség” krikikus sarkai ellen — jelent a Reuter-irod. koreai tudósítója.

Vasárnap az észak-koreai csapatok 3 ponton újabb előrehaladást értek el — állapítja meg a londoni rádió.

A keleti fronton Pohang körzetében az észak-koreai csapatok támadása előre Jongcsin és Pohang között az országutjat. Észak-koreai csapatok elfoglalták Angang-ni-t a Pohangtól 10 mérföldnyire nyugatra fekvő vasúti és közúti csomópontot, és ezzel elvágták azt a fontos utánpótlási vonalat, amely Pohangból Teguba vezet.

A középső arcvonalon az észak-

korai csapatok vasárnap reggel egy másik általános támadást kezdtek Vekvától északra, egészen a Pohangig terjedő szakkaszot jelent a AFP tudósítója.

A keleti részen az észak-koreaiak mintegy 12 km-t nyomultak előre. Egy észak-koreai zászlóalj — jelent a Reuter — benyomult Ta-budong körzetébe egy helységbe, amely 15 mérföldnyire van Tegutól.

A déli arcvonalon az észak-koreai csapatok hétfőn reggel erős támadást kezdtek a 25. amerikai gyalogosztály déli szárnyán ellen. Az észak-koreai beszivárgó egységek vasárnap mintegy 6 mérfölddel jutottak az amerikai vonalak mögé és elérték olyan pontokat, amelyek jóval Hamantól keletre fekszenek.

Nem elég a békét akarni, hanem harcolni is kell érte

Az első lengyel békekongresszus határozata

A múlt héten kezdte meg munkáját az Első Lengyel Békekongresszus, amely — újabb — hatalmas megnyilvánulása nemcsak a lengyel nép, hanem az egész emberiség törhetetlen békeakarátának.

A Békekongresszuson Kornejcsuk szovjet delegátus is felszóllalt.

— A nagy világbékemozgalom — mondotta — kivételesen rövid idő alatt olyan hatalmas erővé alakult át, hogy ma bizton állíthatjuk: egyszerű emberek százmilliói a világon nemcsak, hogy nem akarnak háborút, hanem olyan eszközökkel is rendelkeznek, amelyek meg tudják hársítani az amerikai és angol háborús uszítók minden vérszomjas tervét. A békeharcosoknak ehhez a világmozgalomhoz felbeesülhetlen értékű hozzájárulást adott a nagy Szovjetunió népe és annak vezetője, a világ béke zászlóvivője, földünk egész lakosságának barátja és tanítómestere: Sztálin.

demés harcolni a szocialista színházkultúráért, érdemes ma már színházba járni, érdemes előadás után résztvenni a vitákban, ahol munkások, dolgozó parasztok és néphez hű értelmiségiek beszélnek meg a bemutatott darabok tanulságait, melyek róluk, az ő életükről szólnak, az ő harcukkal, országépítő munkájukat viszi színpadra.

A Szovjetunió népei a nagy Sztálin vezetésével a béke védelmezői világmozgalma-nak élén haladnak.

Hatalmas és jövőreható hiba lenne azonban — folytatja Kornejcsuk elvtárs — lebecsülni a béke ellenségeinek erőit. A Wall Street urai angol, francia és más lakajakkal együtt minden tőlük

telhetőt megtesznek, hogy új háborút robbantsanak ki. Az amerikaiak koreai agressziója még azoknak a szemét is felnyitotta, akik eddig hittek az amerikai hirdett „demokráciában.” Felnyitotta szemüket azzal, hogy bemutatta mire képesek a világhatalom új trónkövetelői.

KORNEJCSUK: **Porbaomlott az amerikai fölény misztikum**

Az amerikai háborús uszítók azt gondolták, hogy terrozálni fogják a világ népeit azzal, hogy tömegbombatámadásokat intéznek Korea békés lakossága ellen. Mi lett azonban ennek az eredménye?

A koreai háború első tíz napja alatt újabb százmillió ember írta alá a stockholmi felhívást.

Az egész földkerekség egyszerű emberei megértették, hogy az amerikai légierők túlnyomó fölényének és az amerikai hadsereg fölényének misztikuma, amelyet az

amerikaiak állandóan propagáltak, porba omlott, amikor szembekerültek a kis és hős koreai néppel. A világ egyszerű emberei meglátták, hogy milyen rothadtak az amerikai imperializmus alapjai, azé az imperializmusé, amely a megsemmisülés felé halad.

— Embernek kell lennünk — hangsúlyozta befejezőjében Kornejcsuk —, olyan mértékben, mint még eddig soha.

Feladatunk megerősíteni államainkat, megerősíteni hatalmunkat, erőnket és felhívni a magunkat, hogy a mi művészetünk is, Lenin és sztálini iránymutatás vezet bennünket, melyeket a Szovjetunióban a művészek ezrei váltanak valóra napról-napra. És ez a példa vezet elnek is, azok a célok, melyet minnek Lenin írt az Októberi Nagy Szocialista Forradalom győzelmes lobogójára.

Kiss Antal

ni a világ minden békeharosát, álljon ki esekékvőn a háborús uszítók ellen.

SZAZEZER VARSÓI TUNTEGETT A BEKE MELLETT

A lengyel békekongresszus második napján folytatták Rapacki miniszter, a Lengyel Békevédelmi Bizottság alelnöke jelentésének megvitatását. A vitában munkások, parasztek, tudósok, írók, művészek, katonatisztek, nők, az egyházak képviselői és külföldi delegátusok szölkáltak fel. Mindnyájan hangsúlyozták a rendíthetetlen akaratukat, hogy megvédik a békét.

Szeptember 2-án délután a Politechnikum épülete előtt — ahol az első lengyel békekongresszus ülészett — 100 ezer varsói fejezte ki akaratát, hogy harcol a békéért. A nagygyűlésen a kongresszus

külföldi és lengyel résztvevői is felszölkáltak. A tömeg forró lelkesedéssel éltette Sztálin generalísszimust, Bierut elnököt és a békétábor többi vezetőjét.

Az Első Lengyel Békekongresszus résztvevői tiltakozó táviratot intéztek az ENSZ-hez.

Az első lengyel békekongresszus határozatot hozott. — Attól a pillanattól kezdve,

Semmiféle imperialista hazugság nem állíthatja meg a világ népeinek békeozgalmát

Prága: A Pilsen környéki parasztek az idei aratási és terménybegyűjtési munka befejeztével nagygyűlést tartottak. A gyűlésen felszölkált Rudolf Slenski a Csehszlovák Kommunista Párt főtitkára. Hangsúlyozta, hogy a parasztek tapasztalhatták, hogy a szocializmus új élet kezdetét jelenti, nehéz munka és szegénység, adósság és adócher nélkül és a mezőgazdaság felvirágzását vonja maga után. Rámutatott, hogy egyetlen rendszer sem le-

het nyilvánvaló lett az új háború veszélye Lengyelországban a békeozgalmat felölelte a nép legszélesebb tömegeit — mondja a határozat. Lengyelországban a 18 millió lengyel békealáírás világosan bizonyítja, hogy az egész lengyel nép harcol a békéért és hogy ezt az egységet nem bonthatja meg az ellenség mesterkedése.

het szilárdabb, mint az, amelyben a nép meggyőződött arról, hogy ő az új. Semmiféle imperialista hazugság nem állíthatja meg a népek millióinak világosra hatalmasan erősödő mozgalmát, amely azt követeli, hogy véget vessenek a koreai városok és falvak barbár bombázásának, kivonják az amerikai csapatokat Koreából és biztosítsák a koreai nép békéjét — fejezte be beszédét Slenski főtitkár.

Darvas József:

Gyermekeink a dolgozó nép hazájának építőivé lesznek

Darvas József közoktatásiügyi miniszter a tanév indulása alkalmából ma reggel 8 órakor rádióbeszédet mondott.

Az iskolák padjainak meghódítása a gyárak, üzemek, bányák dolgozó és dolgozó parasztságunk gyermekei számára most fejeződik be.

— A Horthy-rendszerben a hatosztályos elemi iskolát a tankötelesek mindössze huszonkét százaléka végezte el.

— A mai nappal kezdődő tanévben a középiskolákban 39 százaléka a munkásgyermek arányszáma — a Horthy-rendszerben pedig mindössze 2,7 százalék volt. A mai nappal kezdődő tanévben a középiskolákban 20 százalék a dolgozó parasztság gyermekeinek száma, a Horthy-rendszerben ez a szám csupán 1,3 százalék volt.

— A mi iskoláink nagy többségükben már szellemükben is a dolgozó nép iskolái. A dolgozó szülők gondoskodik szeretete ezért is egyre nagyobb, egyre mélyebb az iskola iránt. Érzik és tudják azt, hogy gyermekeik, amikor átlépik a tantermek küszöbét, nem szakadnak el, nem távolodnak el tőlük, hanem a megszerzett tudással,

az ifjú lélek sugárzó lelkesedésével, a dolgozó nép hazájának építőivé lesznek.

— Soha nem juthatunk volna el ide, ha fel nem szabadított volna bennünket a hatalmas Szovjetunió hős hadserege. A dolgozó nép az ország, a dolgozó nép gyermekei az iskola.

— A Szovjetunió felszabadító harcának, a világ dolgozó nagy vezérének, Sztálinnak köszönhetjük ezt.

— Vessétek a szívetekbe azt, hogy itt a mi országunkban is a kommunista Pártja, a munkásosztály pártja, a Magyar Dolgozó Pártja és népünk bölcs vezére, ifjúságunk tanítója, példaképe, Rákosi Mátyás az, aki harcolt és harcol a ti jobb jövőtökért aki örökdió a ti boldog életeitek felett.

Ingyenes kollégiumi hely húzezeren felül, ösztöndíj százezerszámot elérően, jó tan könyv, olvasó tanszer, otthonos iskola, segítő tanító és tanár vár benneteket az iskolában. Ezt mind nekik köszönhetitek: a Pártnak és Rákosi Mátyásnak. S a köszönet ez legyen: Jó tanulás, jó iskolai munka, hazánk a szocializmust építő Magyar Népköztársaság olthatatlan szeretete.

A jugoszláv kémek pere Prágában

Prága: Augusztus 30-án és szeptember 2-án között egy jugoszláv kémcsoport 16 tagjának perét folytatták le Prágában. Ennek a csoportnak Sefik Kavics, volt bratiszlavai jugoszláv alkonzul volt a vezetője. A kémcsoporthoz néhány szlovák is tartozott. Kevics bevallotta, hogy 1945. óta kémtevékenységet fejtett ki a csehszlovák köztársaság ellen és 1947 nyara óta a jugoszláv diplomata által felállított felforgató célszervezetet vezette Szlovákiában. — Elettölgységű felgyűlésre ítélték és ugyanezt a büntetést szabták ki büntetésére, Szlobodán Macurára.

A csoport szlovák tagjait Ernest Ottó és Rudolf Lancsariest halálra, Eugen Fülöpöt élettölgységű, Jan Miavessot 25 évi, Mirko Petrovicsot 23 évi és Jarosláv Valachot pedig 20 évi fegyházra ítélték. A többi 8 jugoszláv kém 3—22 évig tartó börtönbüntetést kapott.

A tárgyaláson Kevics bevallotta, hogy Belgrádból írányították kémtevékenységét, melynek csehszlovákiai központja a prágai jugoszláv nagykövetségen volt. A csoport nemcsak kémtevékenységet folytatott, hanem fasiszta folyóiratokat és füzeteket is terjesztett, amelyek gyűlöletet szítottak a Szovjetunió és a népi demokráciák ellen. A per során az is kiderült, hogy nagyarányú csempészést folytattak sokféle csehszlovák áruval. A per újabb bizonyítékát adta annak, hogy a titóisták az imperialista háborús uszítók leghitványabb felforgató kémgyűlökei.

ANGOL PROVOKÁCIÓK HONGKONGBAN

Kanton: A hongkongi brit hatóságok felháborító terrorisztikus magatartást tanúsítanak a kínai lakossággal szemben.

A Hongkongban állomásozó brit hajóknak, repülőgépeknek és fegyveres rendőröknek a kínai területre való behatolása állandóan megismétlődik. A legutóbbi provokáció augusztus 17-én történt, amikor egy brit hadihajó a Lingting-i szigetekről érkeve megsértette a kínai vízi-területet és több mint húsz sortűzet adott le a Kínai Népi Felszabadító Hadsereg helyőrségére.

Junius eleje és augusztus eleje

között brit repülőgépek több mint ötven berepülést rendeztek annak területre, ehhez több mint száz repülőgépet használtak és egész alacsonyán repültek

AMERIKAI REPÜLŐK KINAI HAJÓKRA TŰZELTEK A JALU FOLYÓN

Antung (Uj Kína): Az amerikai repülőgépek kínai területek ellen intézett augusztus 29-i támadásuk alkalmával 10—20 méter magasságból a Jalu folyón kínai lobogó alatt haladó hajókra is tüzeltek. Ez a terv is megvalósult, hogy az amerikaiak támadása a kínai nép ellen intézett kihívó esemény volt.

A MALAJ FELSZABADÍTÓ HÁBORÚ ÉVFORDULÓJA

Peking (Uj Kína): A Malaj Kommunista Párt és a népi felszabadító hadsereg főhadiszállása együttes közleményt adott ki a felszabadító háború megindulásának

második évfordulóján. A közlemény megállapítja, hogy az amerikai imperialisták által támogatott brittek, akik hatalmas hadsereget mozgósítottak és óriási összegeket költöttek el, csak kudarcot arattak Malajában és legalább 12 ezer emberüket áldozták fel.

A felszabadító háború sikerét elsősorban annak köszönhetik, hogy a harcokat a Malajai Kommunista Párt vezeti, amely az imperialisták elleni hadviselésnek a Kínában és Vietnamban már jól bevált stratégiáját követi, de fontos tényezője a győzelemnek a Szovjetunió által vezetett békétábor és a kínai forradalom szüntelen erősödése.

A közlemény végül felszölkíti a malaj nép különböző nemzetiségű csoportjait, hogy továbbra is tartassák meg egységüket, a még nagyobb győzelmek kivívására.

Termelőszövetkezeti csoportok párosversenye

Keresztes államtitkár beszéde Turkevén

Szolnok megye gépállomárainak s a legjobb eredményt elért termelőszövetkezeti csoportjainak kiküldöttei értekezletet tartottak a Vörös Csillag TSzCs-ben Turkevén, hogy megbeszéljék az őszi munkával kapcsolatos kérdéseket.

Az értekezletet Juhász Istváné, a megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke nyitotta meg, majd Keresztes államtitkár emelkedett szólamra:

— Az elmúlt években parasztságunk nagyot nőtt politikai öntudatban is — állapította meg Keresztes Mihály. Ennek a fejlődésnek két biztos fokmérője van: a terménybegyűjtés, amelyet több mint egy hónappal rövidebb határidőre teljesített dolgozó parasztságunk és amitalán még fontosabb, a termelőszövetkezetek hatalmas fejlődése.

— Dolgozó parasztságunk újabb és újabb tízezei győzödnék meg arról, hogy a kisparcella gazdálkodás nem biztosíthatja tartósan a parasztság életszínvonalának emelését. Egyre többen látják be, hogy a technika és a tudomány eszközeit csak a

nagyüzemi gazdálkodás biztosíthatja. A termelőszövetkezetek fejlődésének szép eredményei döntő mértékben köszönhetőek azoknak a tapasztalatoknak, amelyeket a Szovjetunió fejlett kolhozmozgalmának tanulmányozásán keresztül szerzett dolgozó parasztságunk.

— Szölkni kell — folytatta beszédét Keresztes államtitkár — egy hiányosságról is, a termelőszövetkezeti mozgalommal kapcsolatban.

— Ez az asszonyok kérdése. Az asszonyokat még nem találjuk olyan számban a termelőszövetkezetek tagjainak sorában, mint amilyen mértékben részt vesznek abban a férfiak. Pedig termelőszövetkezteink csak akkor lesznek virágzóak, ha egységes termelőszövetkezeti családokon épülnek fel.

A továbbiakban Keresztes Mihály részletesen beszámolt a kulákoknak, s más ellenségek azonos aknamunkájáról, amivel aratási, eséplési és terménybegyűjtési munkák sikerét akarták aláaknázni, majd rátért az őszi munkákkal kapcsolatos feladatokra. A következő feladat a vető-

szántás jó elvégzése. A szántás mélységes átlag 15 centyi legyen. Szervezzük meg úgy a vetést, hogy minden géppel történjék.

Készüljünk fel az őszi munkákra, hogy azt sikerrel s az eddiginél még jobb eredménnyel fejezzük be. Erdemes élni, dolgozni, harcolni, mert a dolgozók jólétét adó szocialista hazáját építjük — fejezte be beszédét Keresztes államtitkár.

Az államtitkár beszéde után a hozzászólásokra került sor.

Lovas Lajos, a turkevei Vörös Csillag TSzCs elnöke elmondotta, hogy a jó eredmények és a jó felvilágosító munka következtében a csoport taglétszáma 160-ról 469-re emelkedett, hogy az előtűk álló feladatokat mielőbb

tűlteljesítsük, párosversenyre hívjuk a kareagi Szabadság TSzCs-t — mondotta Lovas Lajos.

A versenykihívásban a csoport az őszi munkák elvégzésére tüzött határidőket, továbbá jövővi terméseredményeinek biztosítására vállaltak, hogy búzából 17 mászsz átlagtermést fognak elérni.

Végül felhívta Lovas Lajos a megye és az ország öszszes TSzCs-ét, hogy hasonló versenyszervezéseket kössenek az egymáshoz közelfekvő csoportok. Biharj János, a kareagi Szabadság TSzCs nevében bejelentette, hogy a csoport a kihívást elfogadta és a versenypontokat magukéva teszik.

Végül Borbás Lajos, a DEFOSZ titkára válaszolt a felszölkálásokra.

Mintasilót állítanak fel minden községben

Hajdú-Bihar megye megyei tanácsa végrehajtó bizottsága szölkésű akcióit indított a takarmány biztosítására és a silózás bevezetésére, a takarmányok felhasználható tengeriszár megfelelő eltartására. Az akció keretében minden község háromtagú silózási bizottságot szervez.

A bizottság a község területén a községi apaistálló mellett egy mintasilót építtet. A mintasilóban bemutatják a silózás menetét, szükséges tennivalókat és ugyanakkor megfelelő politikai és szakmai felvilágosító munkát is tartanak.

A dolgozók gyermekei elfoglalták helyüket az iskolapadokban

Feldiszített, ragyogóan tiszta iskolák várták a tanulóifjúság érkezését úgy az általános, mint a középiskolákban.

Az általános iskolák első osztályosai az óvodákból vonultak át új tanulási helyükre, ahol már a felelős: „Szeretettel köszöntjük elsőosztályos pártasainkat” — meleg fogadtatást sugárzott feléjük.

A Péterfia-utcai általános iskolában az Uttörő-énekkar Lőcsy Lajos nevelő vezényletével énekcszámokat adott elő. Dézsi András igazgatóhelyettes ismerette a szocializmus építésében a tanulóifjúságra váró feladatokat. Ezt a munkát jó tankönyvekkel, aldozatos gondoskodással könnyíti meg a nép kormányhogy a dolgozók fiait jó tanulás után elfoglalhassák helyüket a laboratóriumokban, orvosi rendelőben, tanári katedrákon és az éret minden vonalán.

A MDP, MNDSZ és DISZ küldötteinek felszólalása után értékes, szép műsört mutattak be az iskola uttörői.

A Révai gimnáziumban hasonló ünnepség vezette be az évnitőt. A kulturműsor, MDP, DISZ, MNDSZ üdvözlő beszéde mellett dr. Nábrádi Mihály igazgató ismertette a diáksággal a rájuk váró hatalmas feladatokat.

Elnemondta előadásában, hogy a múlt év óta hatalmas lépést

tettek előre a jobb tanulás lehetővé tételére. Mult évben ilyenkor nem is tudták, mit fognak tanítani, mert semmiféle tankönyv nem áll rendelkezésükre, mikor pedig februárban a tanácsosy körül megjelentek a tankönyvek, azoknak a magasszintvonalra az egyetemi ifjúság számára is nehéz volt.

Most az évnitőt kapják meg a diákok a kitűnően, szakszerűen szerkesztett új tankönyveket, melyek nem nehezítik, de lényegesen megkönnyítik fiatalosságuk számára a tanulást.

Felhívta végül a figyelmet a leselkedő ellenségre, mely minden részt megkísérel kihasználni, hogy romboló munkát végezzen fiatalosságunk körében. Ez a kísérlete mindenütt, így az iskolában is meglapuló ellenségek azokban nem fog sikerülni, mert a Szülői Munkaközösségek, a pedagógusok és diákok összefogásának ereje legyőzi mind ezeket a mesterkedéseket.

A Fazekas gimnáziumban Julow Viktor helyettes-igazgató rámutatott a VKM szabotázs leleplezése óta megjavult viszonyokra, elmondotta, hogy az új tanévben több ösztönző kerül kiadásra, ezzel is meg lesz könnyítve a dolgozók gyermekeinek tanulása. A kollégiumok száma csaknem megkétszereződik és az ellátás lényegesen kevesebbe kerül, mint eddig.

A bukások számának csökkentésében — mondotta továbbá —

lényeges szerepe volt annak, hogy pedagógusok foglalkoztak egész nyáron a javítóvizsgákra készülőkkel, nem is küldtek senkit osztályismétlésre. A tanulók szociális összetétele a következőképpen javult a Fazekas gimnáziumban: munkásszarmazású diákok száma a múlt évi 27 százalékkal szemben 31 százalékos, parasztszarmazásúak a múlt évi 21 százalékkal szemben 24 százalékkal emelkedett.

A műszaki középiskolában Kövesdi László igazgató megnyitójában hangsúlyozta, milyen nagy feladatok várnak a munkás- és parasztszarmazású technikusokra. Ötéves tervünk során újabb és újabb nagyüzemek, iparvállalatok, kombinátok létesülnek. Ezek az üzemek tíz- és tízezer a nép fiaiból kikerült jól képzett mérnököt, technikus szakembert tudnak foglalkoztatni.

Az építőipari gimnáziumban Turcsányi Béla igazgató előadást tartott építőiparunkban megmutató hiányosságokra, melyeket minél előbb jó szakmai és ideológiai felkészültségű értelmiségi és fizikai dolgozókkal fel kell küzdeni. Beszélt a tanyaközpontok létesítéséről, elmondotta, hogy a falu és város közötti ellentét megszűnésében jelentős szerep vár az építőipari értelmiségre, kik ezekből a középiskolákból kerülnek ki.

Tíz éves a moldvai Szocialista Szovjet Köztársaság

Kisinev (TASzSz) Kisinevben ünnepi ülésen emlékezett meg a Moldvai Szocialista Szovjet Köztársaság Legfelsőbb Tanácsa a köztársaság fennállásának 10. évfordulóját.

Moldva dolgozói az elmúlt tíz esztendő alatt a Kommunista Párt vezetésével dicső utat jártak be. Az ipar össztermelése már az elmúlt évben a háborúelőtti másfélszeresére emelkedett.

Komoly sikereket értek el

a mezőgazdasági dolgozók is. A paraszt gazdaságok 94 százaléka már kolhozban egyesült. Az idei év tavaszán a kolhozok és szovhozok között határozottan a traktor működött, mint négy évvel ezelőtt.

Moldva iskoláiban ma 420 ezer gyermek tanul. Több mint 70 ezren esti iskolákban tanulnak. A főiskolák és technikumok több ezer szakembert adtak a népgazdaságnak.

A „Tartós békéért, népi demokráciáért!” új száma

A „Tartós békéért, népi demokráciáért!” legújabb számának vezércikke: „Délkelet-Ázsia népei harcainak szabadságukért és nemzeti függetlenségükért” beszámoló a délkelet-ázsiai népek nemzeti felszabadító harcának sikereiről.

Jorge Amado „Legfőbb kötelességünk” című cikkében a békéért vívott harcban a kultúra munkáira, harul szerepét foglalkozik. Gus Hall, az USA Kommunista Pártja Nemzeti Bizottságának titkára „Az amerikai imperializmus fegyveres agressziója Koreában” című cikkében részletesen elemzi az USA Kommunista Pártjára harul feladatok az amerikai imperializmus nyílt fegyveres agressziójának szakaszában. André Lunet, a Francia Kommunista Párt

Központi Vezetőségének tagja „Franciaország dolgozói sikeresen követeléseikért” című cikkében ismerteti a francia dolgozók harcát az új háború előkészítése ellen. A lap közli Walter Ulbrichtnek, Német Szocialista Egységpárt Központi Vezetősége főtitkárának „A Német Demokratikus Köztársaság öt-éves terve”, valamint Secondo Pessinek, az Olasz Kommunista Párt Központi Vezetősége tagjának „Genua dolgozói küzdenek a békéért, a munkáért és szabadságért” című cikket.

Közi még az új szám Kozłowski-nak, a Lengyel Egyesült Munkáspárt Központi Vezetősége tagjának cikkét, továbbá a Brazil Kommunista Párt felhívását és Jan Marek „Politikai jegyzeteit”.

Jan Drda:

Broucsek úr jóslata

Valamikor a 46-os évben, a választások előtt Matej Broucsek úr esti sétája alkalmával elhagyta, hogy bekukkalt a házába. Már az utca sarkára érve csaknem kövé meredt a botzajomól. A tulajdon házában tornyoskáján, a saját „M. B.” kezdőbetűjű alatt ott ragyogott egy nagy neonfény csillag, a legjobb le egészen a bejáratiig egy óriási ragyogó vörös egyes. Broucsek úr állt a lábán, a vér a fejébe szállt. Micsoda szemtelenség! Mikor magához tért úgy száguldozott a házfelügyelőhöz min a vihar: hajdani merészsége csillogott a szemében a hangja megfijedott.

— Maga hülye!... maga... maga... maga...! — bömbölte, mint egy bivaly, de egyáltalán nem izgatta azt a csirkefogó házmestert.

— Igen — válaszolta a házfelügyelő — ez a felső lakó csinálta, Burján szerelő, az ért az ilyen dolgokhoz. De hallja csak, Broucsek úr már ideje volna, hogy pénzt adjon a vörös zászlóra: a házban két hely van zászlórudaknak és mi csak egy zászlót tudunk kijűzteni...

Abban az időben a háztulajdonosoknak még volt kára támaszkodniuk; Broucsek úr nem válszolt a házfelügyelőnek hanem másnap reggel bement a „tesztvérekhez”, a Nemzeti Szocialista Párt kerületi titkárságára és bemutatta a párttagsági könyvét: hadd lássák, hogy az ő emberük. A testvérek botránnyt csaptak, de az az átkozott csillag csak ott ragyogott továbbra is. Burján szerelő kijelentette, hogy neki nincs kulcsa a tornyoskájához, ő maga is a szobája ablakán át mászott föl oda és ha a tulajdonos le akarja szedni a csillagot a háziról, akkor mászon föl ő is ugyanott.

Broucsek úr ezen ese óta a lábát se tette be a házba: a lakbér beszédését ügyvédre bízta és a házfelügyelővel csak írában érintkezett. De a lelke mélyén már előre élvezte azt a napot, amikor az ő barátai fognak győzni és a csillagok leropulnak a helyükről. A Nemzeti Szocialista Párt kongresszusának emlékeztetés napjaiban, amikor annak „hős” tagja az üdvözlője: „Le a csillagokkal a jövő kongressz-

szusra!” — Broucsek úr lelke úszott a gyönyörűségben.

Broucsek úr kiverte az izdagság. Eljött a februári fordulat, Broucsek úr két héten át nem jött elő a lakásából, titkos reménykedéssel halgatta a külföldi rádiót, várva, hogy végre nyugaton kiadják a parancsot Csehszlovákia megszállására: mert nyilvánvaló, hogy a külföld nem járhatja ezt a rendszert.

Igaz, hogy Broucsek úrnak negyvennyolcban és negyvenkilencben is csalódnia kellett még néhányszor. A dolog nem sikerült a szokol találkozóiban sem, habár Broucsek úr ahogy csak tőle lehetett igyekezett elősegíteni a fordulat bekövetkezését: kiabálta, hogy „Eljen Tito!” és amerikai zászlócskát lengezett. És mikor a szokolok végigvonultak az utcákon, ő ott állt öröklény a Szovjetunió színeiben, ahová a felhők közül 50.000 nyugati ejtőernyősnek kellett leszállnia.

— Nem, ez a dolog sehogysem megy... — mondta szomorúan barátainak az „U.”-kávéházban.

Nem, hagyjuk csak hallgassuk el a kávéház nevét. Ez nem a régi „Vikárka” hanem egy kis telefüstölt sötés egészen másfelé, egy csöndes zugban, ahol nincs semmiféle kommunista szervezet, ahová csak „mielink” járnak ahol két korsó sör között megtudhatod az Amerika Hangjában és a „BBC”-ben leadott legfrissebb híreket.

Tavaly karácsony hetében Broucsek úr olyan hangulatba jött, mint amilyenben már régen nem volt. Rendel egy korsó import sört, amelyet külön neki szereztek be a „Pramen”-ből és olasz kolbászt hozított szintén a „Pramen”-ből. Türelmetlenül várta, hogy mikor jön össze az asztaltársaság a kedves emberek, akik még ezekben a legnehezebb időkben is amikor a bolsevikok leszállítják az árakat, őrzik a reményt, hogy a világon minden újabb jóra fordul. Elsőnek Gincsi úr jött meg egy szállítmányozási

iroda (azt is államosították) hajdani tulajdonosa és a ragyogó arcú Broucsekre kacintott:

— Na mi van?

Broucsek úr először nyelt egyet — hiszen csak az import sör és a külföldi rádió tette lehetővé, hogy jűdjön a moszoni néhez időre! — és titkoszatosan az süttögtá Gincsi úrnak:

— Várjon csak, míg mindnyájan itt lesznek! Akkor majd néz egy nagyot!

— Hej bárcsak!... — mondta kékkedve Gincsi úr — már sok ilyen hír volt és aztán nem történt semmi...

Egy óra múlva Broucsek úr közölte a jelenlévőkkel, hogy csak ma jűdta meg, tökéletesen szavahihető forrásból: várjuk a nyugati szöveget! Az hozzá nekünk a szabadságot. Az amerikaiak csodálatos pont találak ki. Akatápot! Egyzzerre csak innen, vagy onnan el kezd hullani az egész köztársaság fölött, még népes eldönve, hogy repülőgépről vagy csak ventilátorok útján. A pont elhíjjik falun és városban — és akkor jár nekik! Huszonnégy órára mindenki elalszik ott, ahol az álom elér már a Csipkerózsika meséjében. Csak hogy ez uraim nem mese. Ez a modern technika. A por feltalálásán igoi sok tudós ember dolgozott: és ma már gyári méretekben készíjjik.

Gincsi úr megvakarta a füleit: — és így szól:

— Nohát, én nem vagyok elle, ne az ilyen megoldás a legjobb... És maga volna a humanizmus... Még vér se folyna.

— Már mért ne folyna! — kiáltott felhívulten Broucsek úr. — Majd mi megmutatjuk!

— Na várj csak, én úgy akarjam mondani, hogy a mi vérünk!

— En csak azt mondom — mondta elgondolkozva Krupicska úr — hogy valmilyképpen tudunkra kellene adni hogy ez körülbelül mikor fog történni...

— Az a fontos — tiltakozott Kolacsek úr — hogy miket házafakka: egy órával előbb ébreszenek föl. Mi már ismerjűk

mi már tudjuk, kiket kell letartóztatni.

Ezt az örömteljes témát éjjelfél sem tudák abbahagyni. Broucsek úr ma bőkezű lett: megívott min: a régi jó időkben 15 import sört, a végfelé megégyeser megvacorázott és mikor barátaitól elbűcsúzva a Szmihov-utcán lépkedett, szinte játszott, muzsikált a szíve örömeiben. Szerette volna ezt énekelni hogy „It van itt a szabadság”. A házak mindkét oldalán gyönyörű polonaisejt lejtettek.

— Szállj fel szállj fel szívem! — szavalt patheikusán a fejét fölemelte az éjszakai ég felé.

És hirtelen... Broucsek úr szíve beieremegett, hirtelen a csillagok felé fordított arcára valami finom, könnyű pelyhszerű kezdet hullt... Broucsek úr kezével gyorsan arcához kapott és — valóban! — símára borovált bőre és ujjai között finom porsemekeket érzett. „Eljen!” — akarta kiáltani, mert megérte, hogy eljött az idő. De Broucsek úrnak nem sikerült kinyitni a száját, mert könnyű álom szállt: reá és ő elégedetten lehunyta a szemét, megérezve hogy jóslata teljesült...

Mikor újra kinyitotta a szemét, a szíve majd kiugrott örömeiben: jönnek, jönnek! Az utca reszketett a dörömböléstől. Broucsek úr a Múzeum előtti érem állt csillogos lobogócskakkal a kezeiben és örömteljes izgalommal nézett le a Vajzlav-térrre. Óriási tankok jűttek felfelé a Múzeum felé, az útkerekezetésnél readörök álltak fehér lábszárvédővel, övvel; a tankok mögött háztulajdonosok kerskedők gyárosok futottak — a gársaság krémje — és rózsákat hintettek mindfelé. És mind, annyiuk élen fehér lovon... igen ez ő, a mi büszkeségünk Zeogli Péter testvér, leereszkedő mosollyal intgett jobbra és balra a kiválasztottaknak akik mindvégig kitartottak!

— Eljen! — jűtt ki Broucsek úr nem kis szájból hanem egyenesen a szívéből. Már oyult is a

zsebébe a füzetekért, amelyben minden eseményre előkészítette azoknak a semmirekellőknek a jegyzékét, akiket le akart tartóztatni és meg kell semmisíteni.

— Eljen! — és egyik kezével előhúzza a jegyzetfüzetet, másik kezével teljes erőből lengette a zászlócskát...

— Ne ordíts, boldog — szolt valaki, hájúról meglökv Broucseket.

Broucsek úr sértődötten körülnézett: ki az, aki most ebben az ünnepélyes pillanatban udvariatlanul mer banni egy háztulajdonossal? Aztán hirtelen összerendezte: a gyönyörű álom vékony fátyla szétszakadt és Broucsek úr visszahuppant a kevéssé vendégzerező földre.

— Ne ordíts megijeszted a lovamat — ismételte a tejes, aki kocsját a járda szévéhez állította a lámpavas mellé, amelynek dőlve Broucsek úr ül. Leugrott a bakról és Broucsek arcába nézve elkezdett szívből nevetni.

— Nézzon csak ide Vásztocska — mondta a rózsásarcú feleségének, aki éppen felhúzza a vaspednyét a felesarnok ablakán — valaki leöntötte hamuval ez: a részetet! Az ördög vigye el, igen korán kezdik a hamvazást, pedig még messze van a húshagyó kedd!

Vásztocska Broucsek úrra nézett: de csöppet sem csodálkozott.

— Tudja — mondta a feleségnek — itt a padlászobában egy bohém festőművész lakik. Éjszaka jön haza és mikor fűtetni akar a kis kályhába a hamut egyszerűen kijűnti az ablakon. A házmesterné már sügézt veszekedett vele emiat.

A lelke mélyéig megsemmisítve Broucsek úr összeszedte magát a járdán és mibíhogy nem tudta elképzelni, hogy merreféle lehet tulajdonra elindul: az útkerekezetés felé. A szíve majd megszokadt a szegénytől és a reménytelenségtől. Hány hír volt már az idén, ami félrevezette, hány reménysége szertefoszlott, hány jóslata nem teljesült... Tűtől talpig tele volt hamuval, a világ folyásából kiábrándulva továbbvonzóltá magát menthetetlen ostobaságának jármába.

